

У КРАЇНА

Р О З П О Р Я Д Ж Е Н Н Я
голови Закарпатської обласної державної адміністрації

23.11.2018

Ужгород

№764

Про Програму підвищення конкурентоспроможності Закарпатської області на 2019 – 2020 роки

Відповідно до статей 6 і 39 Закону України „Про місцеві державні адміністрації”, постанови Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 року № 385 „Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року”, розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 травня 2017 року № 504-р „Про схвалення Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року”, Регіональної стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2020 року, затвердженої рішенням обласної ради 06.03.2015 № 1220:

1. Схвалити Програму підвищення конкурентоспроможності Закарпатської області на 2019–2020 роки, що додається, та подати її на розгляд сесії обласної ради.
2. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на першого заступника голови державної адміністрації Дурана І. П.

Голова державної адміністрації

Г. МОСКАЛЬ

СХВАЛЕНО
Розпорядження голови
державної адміністрації
23.11.2018 № 764

ПРОГРАМА
підвищення конкурентоспроможності Закарпатської області
на 2019 – 2020 роки

I. Загальні положення

Закарпатська область – це регіон з високими можливостями залучення кращих європейських практик у діяльності малого та середнього бізнесу, розвитку інфраструктури та кластерної економіки. Область, на думку регіональних експертів, є регіоном із високими можливостями для розвитку туристично-рекреаційної сфери, а потенціал колись діючих заводів, фабрик та сільськогосподарських кооперативів може слугувати надійним і безпечним середовищем для капітальних вкладень внутрішніх та зовнішніх інвесторів. Унікальне розташування дає можливість до розвитку стартапів, конкурентоспроможної продукції та спроможності до інновацій. Разом із тим, перед регіоном стоїть ряд завдань, котрі необхідно вирішити задля якомога повнішого використання наявного потенціалу та уникнення негативного впливу ряду факторів на економіку нашої області, зокрема: механічна міграція професійних та наукових кадрів за кордон, відносно високий рівень тіньової економіки, низький рівень застосування інновацій у діяльності промислових підприємств області, перетворення можливостей розвитку окремих сфер діяльності (зокрема туристичної) у реальні інструменти зростання економіки тощо. Реалізація більшості із завдань, що постали перед Закарпаттям, дозволять створити умови для підвищення не лише інвестиційного клімату, але й у цілому позитивно сприятимуть сталому зростанню економіки.

Поставлені завдання можливо виконати завдяки комплексному підходу до планування державної регіональної політики, інструментом якої за своєю суттю є ця Програма. Повноцінне та своєчасне виконання Програми дозволить досягти кінцевої мети – підвищити спроможність регіону конкурувати на внутрішньому та на зовнішньому ринках товарами, послугами, позитивно використовувати сучасні можливості Угоди про Асоціацію України з ЄС, досвід і практики країн-сусідів України у виготовленні та просуванні товарів на нові ринки тощо.

Програма підвищення конкурентоспроможності Закарпатської області на 2019 – 2020 роки (далі – Програма) розроблена відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 року № 385 „Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року”, розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 травня 2017 року № 504-р „Про схвалення Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в

Україні на період до 2020 року”, завдань Регіональної стратегії розвитку області на період до 2020 року.

Програма визначає комплекс пріоритетних завдань щодо інвестиційного розвитку, підтримки малого та середнього бізнесу, інноваційного розвитку, інституціональної та аналітичної підтримки регіональної політики.

Misія: „Закарпаття – край для інвестицій та успішних проектів”.

Стратегічне бачення: „Закарпатська область – регіон з унікальними можливостями для відкриття нових проектів та ідей, ворота України до Європейського Союзу”.

Паспорт Програми наведено у додатку 1 до Програми.

II. Визначення проблем, на розв’язання якої спрямована Програма

Oцінка стану господарського комплексу Закарпатської області

Частка валового продукту, який виробляється на території Закарпатської області, займає не більше 1,5 відс. всього валового виробництва України. Одночасно потенціал регіону та можливості до його зростання дозволять сформувати кроки для підвищення у 2020 році частки Закарпаття у ВВП країни на рівні не нижче 1,7 відс. та показуватиме динаміку до подальшого росту.

За своєю специфікою економіка Закарпатської області зорієтована на сферу послуг, однак промисловість регіону теж має свої певні особливості. Щороку індекс промислової продукції показує зростання. Причому це досягається не за рахунок добувної промисловості, що свідчить про помірковану регіональну політику у добуванні кар’єрів, а саме через зміни у сфері машинобудування, зокрема точного. Загальний обсяг реалізованої продукції підприємств галузі за 2017 рік склав 20815,1 млн. гривень. Значну частку у структурі переробної промисловості займає саме харчова промисловість. Вона в основному зорієтована на місцеву сировину.

Деревообробна галузь (виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність) є однією з небагатьох галузей області, яка забезпечена місцевими ресурсами і здатна працювати в режимі самодостатності. Діяльність підприємств спрямована на виробництво фанери, плит та панелей, шпону; лісопильне та стругальне виробництво; просочування деревини, виробництво інших виробів з деревини та корка, соломки і матеріалів для плетіння.

Одночасно структура валового продукту Закарпатської області виглядає досить незвично для тих, хто традиційно уявляє собі регіон як рекреаційний та орієнтований здебільшого на сферу послуг.

Ринок промисловості характеризується відносно незначною, але динамікою росту. Зокрема, підприємства з іноземними інвестиціями орієнтовані на збільшення кількості робочих місць та виробництва. Разом із тим, експерти вказують на зростання ролі малого та середнього підприємництва у структурі промисловості, роботі над підвищенням конкурентності виробництва. Найбільша кількість зовнішніх інвестицій припадає саме на

промисловість. Частка промислового виробництва у структурі валового продукту складає до 17 відсотків.

Понад 17 відсотків від валового продукту регіону складає сільське господарство. Ця сфера характеризується значною динамікою розвитку, чому сприяють зміни в законодавстві, орієнтовані на підтримку фермерських господарств, функціонування програм підтримки рослинництва та тваринництва, зокрема шляхом відшкодування за придбання обладнання чи матеріалу для ведення господарства малими та середніми підприємствами.

Характерною особливістю цієї сфери є те, що у сфері тваринництва позитивні індекси та ріст проявляються у сфері домашнього господарства, а не підприємств. Це може і повинно стати гарною можливістю для підтримки малих фермерських господарств та позитивно вплинути на подальший розвиток сфери агропромислового комплексу.

Найбільшою можливістю для оновлення окремих сфер, як і перевагою для економіки регіону, вважається залучення капітальних інвестицій. Протягом останніх років кошти державного та місцевих бюджетів за різними програмами залучаються у сферу дорожнього господарства, енергозбереження у сфері освіти та медицини, будівництво шкіл та садочків.

Головним зовнішнім інвестором для Закарпатської економіки є Європейський Союз, що зумовлює тверді відносини між українським та зарубіжним бізнесом. В області функціонує майже 600 підприємств із іноземними інвестиціями, працюють інвестори із 45 країн світу, на 10 з яких припадає понад 84 відсотки загального обсягу прямих іноземних інвестицій.

Розроблення інвестиційного порталу та започаткування фахового супроводу інвестора, підготовка якісних інвестиційних пропозицій, підтримка діалогу з інвестором внутрішнім та зовнішнім, участь у роботі національних, регіональних та міжнародних бізнес-форумів дозволять фахово підійти до роботи зі зростання інвестиційної привабливості регіону.

Відповідно до законодавства питання розвитку економічного сектора лягає на нові для економіки регіону інструменти, зокрема індустріальні парки. У 2018 році в області зафіковано один індустріальний парк „Соломоново” та один науковий парк – державний вищий навчальний заклад „Ужгородський національний університет”. Разом із тим, питання щодо розвитку мережі індустріальних парків слід розглядати в комплексі поряд із питанням розвитку кластерної економіки. Програмою передбачені заходи, які дозволять створити концепцію розвитку мережі індустріальних парків.

Слід зауважити, втім, що найбільш привабливими для інвестування та отримання довгострокового ефекту є визначені в результаті проведення аналізу розвитку області потенційні кластери економіки, яких пропонується виділити шість:

- кластер машинобудування;
- кластер меблевого виробництва;
- кластер індустрії гостинності;
- кластер харчової промисловості;
- кластер забезпечуючий (транспорт і логістика);
- кластер смарт-спеціалізації.

Розвиток цих напрямів за умови системної роботи всіх залучених учасників може поліпшити структуру регіональної економіки та дозволить відмовитися від консервування та точкового вирішення проблем і оперативних завдань. Програма передбачає розроблення концепцій кожного із кластерів.

Вдала реалізація проекту зі створення індустріального парку „Соломоново” надасть поштовх для розвитку вітчизняного автопрому та суміжних галузей, створивши, таким чином, потужний кластер інноваційного автоворобництва.

Своє місце у структурі економіки посідає також торгівля. Завдяки інтенсивному розвитку сфери туризму, зростанню показників сільськогосподарського комплексу темпи розвитку торговельної мережі зростають. Одночасно досі невирішеною залишається проблема впровадження реєстрів розрахункових операцій у сфері торгівлі.

Аналіз експортно-імпортних операцій показує позитивне сальдо, що свідчить про високу активність закарпатського бізнесу в освоєнні європейських ринків. Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 1,08.

Особливості розвитку соціальної сфери полягають у ряді факторів, котрі також стали важливими завданнями цієї Програми. Високий рівень міграції населення призводить до суттєвого браку кадрів як у сфері професійно-технічної освіти, так і працівників наукових галузей. Одночасно інтенсивно розвивається ІТ-сфера та зростає інтерес до інженерних спеціальностей і програмістів. Більшість експертів вказує на те, що кадровий голод для підприємств регіону буде відчутним ще кілька років. Одночасно роботодавці, які працюють на ринку, створюють умови для того, аби працівники залишалися працювати вдома. Середня заробітна плата в області є трохи нижчою за цей показник в Україні, у вересні 2018 року склала 8406,00 гривень. У регіоні спостерігаються найнижчі темпи інфляційних процесів.

Одним зі стратегічних завдань зазначененої Програми є робота із поверненням додому заробітчан. Зокрема, заходами Програми передбачено проведення навчань із започаткування власної справи, співфінансування за інвестиційними проектами для підприємців-початківців, конкурс бізнес-проектів тощо. Зазначена проблема не є новою для регіону, втім, вона робить значний вплив на ринок робочої сили, а також на стан соціальної сфери, освіту і охорону здоров'я тощо.

Частка житлових будинків, що перебуває у сфері управління ОСББ, становить трохи більше 20 відсотків. Це свідчить про відносно невисоку активність населення у питаннях самоорганізації та планування розвитку багатоквартирних будинків та прилеглих територій.

Із метою залучення до прийняття рішень громади в області використовують різноманітні інструменти, зокрема петиції, відкриті бюджети та бюджети участі тощо. Одночасно експерти відзначають невисокий рівень використання петицій як інструментів участі у прийнятті рішень для розвитку громади.

Одним із найпопулярніших інструментів участі є відкриті бюджети та бюджети участі, відповідно до яких на конкурсній основі відбираються до фінансування соціальні проекти за кошти місцевих бюджетів. Програма ставить

за завдання збільшити кількість інструментів для можливості співфінансування проектів громад, інститутів громадянського суспільства, бізнесу на основі зasad приватно-публічного партнерства, конкурсів проектів для ОМС, ІГС тощо.

В області розробляється система підтримки проектів місцевого розвитку через конкурсний механізм відбору таких проектів.

Розвиток інфраструктури – одне із ключових завдань для розвитку території регіону. Обласною радою прийнято і затверджено ряд програм, спрямованих на комплексний підхід до вирішення питань у сфері житлово-комунального господарства, доріг, зменшення кількості побутових відходів тощо. Разом із тим, варто відзначити недостатній рівень фінансових ресурсів для їх вирішення у найближчі п'ять років. У заходах (додаток 2 до Програми) визначені пріоритетні завдання щодо розвитку мереж і систем каналізаційно-насосних станцій та участі проектів з їх розвитку, фінансування за рахунок коштів міжнародної технічної допомоги. Актуальними є також завдання із популяризації питань енергозбереження в громадському секторі, роздільного сортування сміття, зменшення викидів тощо. Ці заходи неможливі без проведення інформаційних кампаній, спеціальних досліджень та участі зацікавлених організацій в одерженні їх результатів та відповідності цих результатів сучасному стану розвитку суспільства в цілому, окремих сфер економіки зокрема.

Підтримка та розвиток регіональної політики

Програма передбачає застосування сучасних методів оцінки можливостей для регіонального розвитку шляхом реалізації першочергових завдань та пріоритетів у регіональній політиці. Важливу роль у впровадженні державної регіональної політики відіграє так званий „трикутник знань”. Свою роль повинні відіграти регіональні експерти різноманітних програм. Це дозволить ефективно використовувати можливості програм підтримки регіонального розвитку, зокрема державного фонду регіонального розвитку, секторальної бюджетної підтримки, програм і заходів U-Lead з Європою, можливостей транскордонної співпраці тощо.

Програма фіксує пріоритетні напрями роботи у сфері регіонального розвитку, зокрема: активізація роботи із розроблення містобудівної документації, її оновлення для окремих територій та районів, збереження культурної спадщини, водозахисні будівельні роботи, розвиток туризму і курортів, створення умов для залучення інвестицій у розвиток регіону, підтримка та розвиток сільських, гірських і депресивних територій, збереження мережі освітніх та медичних закладів тощо.

Специфікою та проблематикою Закарпатської області є суттєва диспропорція у соціально-економічному розвитку низинних та гірських територій краю. Більшу частину території області займають гори, а тому понад третина населених пунктів отримали статус гірських.

Значна диференціація показників у регіонах області спричинена неоднорідністю енергетичного, трудового, інфраструктурного потенціалу тощо. Розвивати економіку на подібних територіях важко, тому основна концентрація ресурсів області зосереджена в кількох низинних регіонах області –

Ужгородському районі, містах Мукачево, Ужгород. Разом з тим, Закон України „Про статус гірських населених пунктів в Україні” виконується лише у частині фінансової підтримки населення, зокрема, доплат до окладів, пенсій, стипендій та інших видів державної матеріальної допомоги.

Основний тягар з додатковими виплатами лягає на місцеві бюджети та підприємства. Такі регіони області стали економічно непривабливими для інвесторів через збільшення витрат підприємств у частині здійснення доплат працюючим у розмірі 25 відсотків та відсутності компенсацій і державної підтримки для розвитку інфраструктури (дорожньої, соціальної, обслуговуючої тощо).

З метою розвитку та підтримки гірських територій наразі при Міністерстві регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України створено робочу групу, яка вивчає можливості розвитку таких територій, вирішення їх проблем та поліпшення ситуації, що склалася. Впроваджено моніторинг показників соціально-економічного стану, відстежуються критичні проблеми розвитку.

Одночасно вишукуються нові можливості вирішення назрілих питань гірських регіонів для врегулювання на законодавчому рівні з врахуванням досвіду країн-членів ЄС. Одним із шляхів вирішення може стати надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на розвиток гірських територій, розроблення порядку використання коштів такої субвенції за напрямами: компенсація суб'єктам господарювання усіх форм власності витрат, пов'язаних із виплатою надбавок до заробітної плати, та часткове відшкодування впроваджених інвестицій.

Обласна влада протягом 2019 – 2020 років спільно з трьома регіонами Карпат працюватиме над розробленням Стратегії розвитку гірських територій. Робота координуватиметься Мінрегіоном України, що передбачає створення комплексного підходу до підтримки гірських територій.

Підтримка малого і середнього підприємництва

Із року в рік протягом кількох останніх років кількість підприємств, що здійснюють свою діяльність, залишається приблизно однаковою. За станом на 2018 рік, за даними статистичної звітності, в області зареєстровано понад 55 тис. суб'єктів, у тому числі 5,5 тис. – малих підприємств. Частка підприємств малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання області складає 99,5 відсотка. Усього у суб'єктів малого підприємництва зайнято понад 100 тис. осіб (включаючи штатних, позаштатних працівників, власників, засновників).

Формуючи Програму підвищення конкурентоспроможності регіону слід розуміти, що важливим завданням залишається розвиток підприємництва, формування підприємницького середовища, активізація бізнес-процесів та сприяння створенню ефективних фахових бізнес-платформ. Важливими учасниками у полі підтримки ініціатив залишаються учасники АТО, студенти, особи, які протягом тривалого часу працювали за кордоном та повернулися додому.

Ця Програма передбачає ряд заходів, спрямованих на підтримку малого та середнього бізнесу, зокрема шляхом створення та підтримки інфраструктури розвитку бізнесу, підтримки кластерних ініціатив на території області тощо. Щорічний інвестиційний форум „Закарпаття – бізнес в центрі Європи” є традиційною платформою для існуючого бізнесу та підтримки нових ініціатив та бізнес-проектів. Для малого та середнього бізнесу на конкурсній основі пропонується можливість відшкодування відсоткової ставки за рахунок коштів обласного бюджету. Для підтримки стартапів у Програмі передбачена можливість одержання підтримки на стартовий капітал. Центром підтримки підприємництва здійснюється координація інфраструктури для підтримки закарпатського підприємництва, що дозволяє також консолідувати можливості всіх інституцій.

В області протягом останніх років жваво обговорюється дискусія стосовно альтернативного виробництва для сфери застосування поліетилену та пластику. Зокрема, передбачається створення механізму стимулювання тих видів, які дозволяють у майбутньому поступово відмовитися від використання виробів із пластику та поліетилену та здійснити перехід на екологічно чисте та відновлювальне виробництво альтернативних товарів (виробів).

Для підтримки розвитку бізнесу важливий також процес ефективного надання адміністративних послуг. Функціонування мережі адміністративних послуг та переведення всіх послуг в онлайн-режим є основним завданням цієї Програми. Важливо створити умови для використання принципу „єдиного вікна” для всіх видів послуг, які надаються бізнесу.

Основними завданнями Програми для підтримки МСБ залишається мікрокредитування, навчання, перекваліфікація, інформаційна політика.

В області ведеться постійна робота для забезпечення прав інтелектуальної власності, зокрема утворено координаційну раду з питань інтелектуальної власності. До роботи ради залучені представники зацікавлених структурних підрозділів облдержадміністрації, правоохоронних органів, Господарського суду, державного вищого навчального закладу „Ужгородський національний університет”, торгово-промислової палати, Регіональної ради підприємців та Національної ради з питань телебачення та радіомовлення. У процесі роботи ради розроблено пропозиції регіональної політики у сфері інтелектуальної власності, розглянуто питання щодо сприяння ефективній взаємодії правоохоронних і контролюючих органів у сфері захисту прав інтелектуальної власності, обговорено питання про організацію моніторингу дотримання законодавства у сфері захисту прав інтелектуальної власності тощо.

У подальшому передбачається вдосконалення роботи із суб’єктами підприємницької діяльності Закарпатської області щодо посилення захисту прав інтелектуальної власності, зокрема у частині інформування про можливості його застосування на практиці.

Розвиток ринку праці

Середньооблікова кількість штатних працівників підприємств, установ і організацій (далі – підприємства) у січні – вересні 2018 року становила 159,16 тис. осіб. Динаміка зростання значення цього показника спостерігається у

сфері тимчасового розміщення та організації харчування (на 5,7 відс.), на підприємствах оптової та роздрібної торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів (на 2,1 відс.), у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування (на 1,5 відс.) та у промисловості (на 0,9 відсотка). Ця інформація дозволяє орієнтувати ринок на фокусування на окремих спеціальностях, що мають готуватися у навчальних закладах краю для потреб економіки.

Суттєвою проблемою для економіки області в умовах прикордонного розміщення існують диспропорції у наявності висококваліфікованої робочої сили. Програма спрямована на реалізацію заходів із приведення формування регіонального замовлення для закладів сфери профтехосвіти до потреб ринку праці. Крім того, важливим завданням залишається необхідність впровадження стандартів для діяльності фахівців, важливих для розвитку закарпатського ринку, діяльність яких сьогодні не врахована в законодавстві, зокрема це стосується екскурсоводів, фахівців туристично-інформаційних центрів, провідників у гори тощо.

Основною метою в частині створення умов для зайнятості населення є здійснення активної політики на ринку праці, підвищення ефективності використання трудового потенціалу області, реалізація державних гарантій щодо зайнятості громадян, посилення мотивації до легальної продуктивної зайнятості.

Таким чином, головною проблемою, на розв'язання якої спрямована Програма, полягає в комплексному підході до створення передумов появи проектів державно-приватного партнерства та залучення інвестицій в економіку регіону через вирішення окремих питань регіонального розвитку та сприяння розвитку малого і середнього бізнесу. Програма передбачає започаткування окремих інструментів для розвитку інновацій.

У додатку 3 до Програми визначені завдання і заходи щодо поліпшення ситуації у сфері зайнятості населення в області на 2019 – 2020 роки.

Показники з реалізації завдань у сфері зайнятості населення, передбачених Програмою, щороку затверджуються розпорядженням голови облдержадміністрації.

III. Головна мета, завдання та принципи реалізації Програми

Метою розроблення Програми є створення передумов для високого рівня розвитку економіки Закарпатської області. Крім того, завдання Програми спрямовані також на створення умов для зростання інвестиційної привабливості краю, вдосконалення системи регіонального розвитку області та підтримки зростаючих напрямів економіки регіону.

Програма дозволить забезпечити:

збільшення частки Закарпаття у ВВП України через збільшення валової доданої вартості, що виробляється в області;

доступ бізнесу до дешевих кредитних ресурсів, інформації щодо розвитку експортного потенціалу, участі у різних бізнесових програмах;

зростання інвестиційної привабливості регіону;

зростання кількості робочих місць в області.

IV. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування. Перелік завдань і заходів Програми та результативні показники

Фінансове забезпечення Програми

Програма буде реалізовуватися за рахунок коштів обласного, місцевих бюджетів, а у реалізації окремих проектів – за рахунок коштів державного бюджету та міжнародної технічної допомоги.

Джерело фінансування, яке пропонується залучити до фінансування заходів та завдань Програми	Строки реалізації Програми	
	2019 рік	2020 рік
Усього (тис грн.):	3630,0	2390,0
У тому числі:		
кошти обласного бюджету	3380,0	2390,0
кошти державного бюджету (у тому числі кошти державного фонду регіонального розвитку, секторальної бюджетної підтримки тощо)	250,0	0,0
співфінансування з місцевих бюджетів	У межах бюджетних призначень	У межах бюджетних призначень
кошти матеріальної технічної допомоги	За умови розроблення окремих проектних заявок	За умови розроблення окремих проектних заявок

Механізм виконання заходів та завдань, результативні показники, очікувані результати від реалізації Програми за напрямами

Завдання 1. Підтримка малого і середнього бізнесу.

Виконання завдання 1 потребує затвердження сесією обласної ради Порядку використання коштів обласного бюджету для надання державної допомоги малому та середньому бізнесу. На виконання завдань, визначених Порядком, облдержадміністрація оголошує про проведення конкурсу.

Передбачається, що підприємці матимуть можливість відшкодувати за рахунок коштів обласного бюджету відсотки в розмірі облікової ставки НБУ, що діяла на момент підписання кредитного договору, у разі, якщо такий кредит залучений для розвитку бізнесу.

Виконання завдання із організації та проведення форумів, конференцій і тематичних заходів буде реалізовуватися шляхом організації та проведення традиційного заходу „Закарпаття – бізнес в центрі Європи”, а також інших виставкових та інших тематичних заходів, що сприятимуть підвищенню інвестиційної привабливості регіону.

Реалізація завдань із організації заходів щодо інформування бізнесу буде здійснюватися Центром підтримки підприємництва Закарпаття шляхом проведення презентацій успішних бізнес-практик для підприємців-початківців, розроблення інформаційних матеріалів, їх друк та поширення, а також організації конкурсу бізнес-проектів та надання безповоротної допомоги на стартапи для випускників вищих навчальних закладів. Положення про надання за рахунок коштів обласного бюджету безповоротної допомоги на стартапи затверджується рішенням обласної ради. Облдержадміністрація забезпечує проведення конкурсу з відбору бізнес-проектів до фінансування.

Внаслідок повноцінної реалізації завдання заплановано підтримати не менше 35 проектів від малого та середнього бізнесу за рахунок здешевлення кредитних ресурсів для них, не менше шести бізнес-проектів шляхом одноразового фінансування проектів підприємців-початківців, організувати два інвестиційних форуми „Закарпаття – бізнес в центрі Європи” та понад 10 тематичних заходів для бізнесу за період реалізації Програми.

У частині створення умов для виконання завдань щодо підвищення рівня зайнятості населення регіону у додатку 3 до Програми визначено заходи щодо реалізації зазначених завдань.

Реалізація зазначених механізмів у області протягом 2019 року дозволить збільшити чисельність зайнятого населення віком 15 – 70 років у 2019 році до 503,0 тис. осіб, у 2020 році відповідно – 503,5 тис. осіб; зменшити рівень безробіття, визначеного за методологією Міжнародної організації праці, у 2019 році – 9,6 відс., у 2020 році – 9,4 відсотка; поліпшити ситуацію з проведенням роз'яснювальної роботи щодо негативних наслідків нелегальної трудової міграції та нелегалізованої зайнятості.

Завдання 2. Інституційна, наукова та аналітична підтримка регіонального та інноваційного розвитку, інтерактивна підтримка інвестиційної діяльності та промоція інвестиційної діяльності регіону.

Реалізація зазначеного завдання буде здійснюватися через укладення договорів між департаментом економічного розвитку і торговілі облдержадміністрації та виконавцем робіт (надавачем послуг) зі створення та підтримки роботи інвестиційного порталу Закарпатської області. Крім того, передбачається підготовка та поширення спеціальних видань про інвестиційний потенціал та експортно-імпортний потенціал регіону через участь у роботі інвестиційних форумів з презентаціями потенціалу закарпатського бізнесу та інвестиційно привабливих територій регіону.

Внаслідок повноцінної реалізації завдання заплановано розробити та презентувати інвестиційний портал Закарпатської області, забезпечити його безперебійну роботу, розробити інтерактивну карту Закарпатської області, не менше трьох спеціалізованих видань та два відеоролики про інвестиційний потенціал Закарпатської області за час реалізації Програми.

Виконання зазначеного завдання передбачає укладення угод між департаментом економічного розвитку і торговілі Закарпатської обласної державної адміністрації та виконавцем робіт (надавачем послуг) із проведення

інституційних, наукових та аналітичних досліджень з актуальних проблем регіонального та інноваційного розвитку, а також із проведення навчання представників сільських та міських рад, фахівців райдерадміністрацій щодо підготовки проектів регіонального та місцевого розвитку.

Внаслідок повноцінної реалізації завдання заплановано організувати та провести два фахових дослідження щодо актуальних проблем регіонального розвитку, інвентаризацію населених пунктів на предмет наявності унікальних ресурсів з метою їх збереження та захисту (через застосування механізмів, передбачених законодавством про курортну діяльність), а також щодо підтримки інноваційних рішень в економіці Закарпатської області. Завдання також передбачає розроблення не менше 10 „розвиткових” проектів внаслідок проходження навчання фахівцями органів місцевого самоврядування та виконавчої влади.

Напрями діяльності та заходи Програми, спрямовані на конкретне вирішення проблемних питань, та деталізація у вирішенні завдань, визначених цією Програмою, відображені в додатку 2 до Програми. Відповідно до Порядку обговорення і внесення на розгляд обласної ради обласних (бюджетних) цільових програм, моніторингу та звітності щодо їх виконання, затвердженого рішенням сесії обласної ради 14.06.2018 №1178 (пункт 9), щороку будуть затверджуватися напрями використання бюджетних коштів за Програмою.

За умов стабільного фінансування реалізація заходів Програми до 2020 року забезпечить:

- залучення внутрішніх та зовнішніх інвестицій;
- позитивну динаміку у зростанні ВРП Закарпатської області;
- збільшення кількості підприємств із застосуванням інноваційних технологій не менше ніж на 30 відсотків;
- створення на території області ще одного індустріального парку та розроблення концепцій для двох індустріальних парків на території області.

V. Координація і контроль за виконанням Програми

Координацію і контроль за виконанням Програми здійснюватиме департамент економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації, який є розробником Програми і розпорядником коштів, передбачених для її реалізації.

Додаток 1
до Програми

ПАСПОРТ
Програми підвищення конкурентоспроможності
Закарпатської області на 2019 – 2020 роки

1. Ініціатор розроблення Програми	Департамент економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації
2. Розробник Програми	Департамент економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації
3. Співрозробники Програми	Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації, державний вищий навчальний заклад „Ужгородський національний університет”, Центр підтримки підприємництва Закарпаття
4. Відповідальний виконавець Програми	Департамент економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації
5. Учасники Програми	Органи місцевого самоврядування, органи виконавчої влади, інститути громадянського суспільства
6. Термін реалізації Програми	2019 – 2020 роки
7. Загальний обсяг ресурсів для виконання заходів Програми, у тому числі:	6020,0 тис. гривень 2019 рік – 3630,0 тис. грн.; 2020 рік – 2390,0 тис. гривень
кошти обласного бюджету	2019 рік – 3380,0 тис. грн.; 2020 рік – 2390,0 тис. гривень
кошти державного бюджету (секторальна бюджетна підтримка ЄС)	2019 рік – 250,0 тис. грн.; 2020 рік – 0,0 тис. гривень

Додаток 2
до Програми

НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ, ЗАВДАННЯ ТА ЗАХОДИ
Програми підвищення конкурентоспроможності Закарпатської області на 2019 – 2020 роки

№ з/п	Назва завдання, напряму діяльності	Виконавець	Джерело фінансування	Обсяги фінансування, тис. грн.		Очікуваний результат та результативні показники виконання завдань
				2019 рік	2020 рік	
<i>Підтримка малого та середнього бізнесу</i>						
1.	Реалізація в Закарпатській області завдань, визначених планом заходів з реалізації Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року	Департамент економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації спільно з регіональною радою підприємців при облдержадміністрації; райдержадміністрації, міськвиконкоми, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад	Кошти обласного бюджету	100,0	70,0	Забезпечення виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 року № 292-р „Про деякі питання реалізації Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року”. Забезпечення діяльності Регіональної ради підприємців при облдержадміністрації. Затвердження в області Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні.
2.	Забезпечення надання підтримки для реалізації інвестиційних проектів у сфері підприємницької діяльності через відшкодування відсотків за кредитами, залученими у банківських установах, за рахунок коштів обласного бюджету; організація та проведення конкурсу бізнес-проектів для початківців-підприємців	Департамент економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації спільно з банківськими установами, суб'єктами підприємницької діяльності; райдержадміністрації, міськвиконкоми, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад; комунальне підприємство Агент-	Кошти обласного бюджету	2200,0	1500,0	Створення ефективного інструменту підтримки малого і середнього бізнесу, у тому числі ВПО, учасників АТО, фізичних осіб-початківців тощо. Надання протягом дії Програми не менше 35 відшкодувань за рахунок коштів обласного бюджету на інвестиційні проекти малого і середнього підприємництва. Надання підтримки за рахунок коштів обласного бюджету в реалізації на території області не менше шести бізнес-проектів. Діяльність в області ефективної

		ство регіонального розвитку та транкордонного співробітництва „Закарпаття” Закарпатської обласної ради (за згодою)				інфраструктури підтримки бізнесу: Центр підтримки бізнесу, бізнес-інкубатори, бізнес-центри тощо взаємодіють через Регіональну раду підприємців
3.	Організація та проведення форумів, конференцій і тематичних заходів, навчань, тренінгів, семінарів, підвищення кваліфікації з питань ведення підприємницької діяльності тощо; організація та проведення заходів, реалізація проектів з розвитку кластерних ініціатив у Закарпатській області; інформаційне забезпечення виконання завдань і заходів, спрямованих на розвиток підприємницької діяльності, у тому числі друк та придбання каталогів, спеціалізованих видань, інвестиційних паспортів, брошур, довідників тощо; участь делегацій з числа представників малого та середнього бізнесу у роботі інвестиційних заходів в Україна та за кордоном; участь делегацій у роботі заходів, спрямованих на вдосконалення сучасної системи розвитку	Кошти обласного бюджету; кошти державного бюджету	495,0 250,0	530,0 0,0		Проведення заходів, що дозволяють забезпечити позитивну динаміку надходження інвестицій, зростання привабливості регіону. Організація та проведення двох інвестиційних форумів „Закарпаття – бізнес в центрі Європи”. Щорічне проведення навчального проекту (два навчання) для майбутніх підприємців та сприяння не менше 20 новим підприємницьким ініціативам. Організація та проведення не менше 10 засідань за круглим столом на тему розвитку малого і середнього бізнесу

	відносин у сфері інтелектуальної власності, у тому числі транспортні витрати тощо; підтримка інноваційних розробок шляхом популяризації успішних проектів та ініціатив бізнесу Закарпатської області тощо					
4.	Створення умов для підвищення рівня зайнятості населення	Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації спільно з райдержадміністраціями, міськвиконкомами, виконавчими органами об'єднаних територіальних громад; структурні підрозділи облдержадміністрації та ЦОВВ	Кошти обласного бюджету; кошти місцевих бюджетів	– у межах бюджетних призначень	– у межах бюджетних призначень	В області затверджено план заходів із підвищення ефективності використання трудового потенціалу області та здійснюється координація діяльності органів місцевого самоврядування із реалізації пріоритетних завдань державної політики у сфері зайнятості населення, посилення мотивації до легальної продуктивної зайнятості тощо
ВСЬОГО:			3045,0	2100,0		
<i>Інституційна, наукова та аналітична підтримка регіонального та інноваційного розвитку, інтерактивна підтримка інвестиційної діяльності та промоція інвестиційної діяльності регіону</i>						
5.	Організація та проведення досліджень з питань регіонального розвитку, інноваційних досліджень, досліджень розвитку окремих територій, кластерних ініціатив, інновацій у сфері виробництва, розвитку мережі індустріальних парків, розроблення програм та стратегій, концепцій та проектних ідей, вдосконалення системи розвитку гірських територій тощо; забезпечення взаємодії учасників „трикутника знань” через проведення досліджень і	Департамент економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації спільно з науковими установами, освітніми закладами тощо	Кошти обласного бюджету	170,0	70,0	Створення передумов для формування системи управління регіональним розвитком. Організація та проведення не менше одного дослідження в рік. Розроблення проекту Стратегії розвитку області на період до 2027 року

	впроваджень розробок у сфері регіонального розвитку					
6.	Створення, підтримка та наповнення інвестиційного порталу області, у тому числі послуги з дизайну, хостинг, послуги редакторів, послуги з перекладу, підготовка промороликів, технічних завдань та рішень тощо	Департамент економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації	Кошти обласного бюджету	120,0	40,0	<p>Наявність порталу дозволить моніторити стан залучення інвестицій, у доступному режимі буде завжди актуальна інформація щодо інвестування на території області.</p> <p>Забезпечення функціонування інвестиційного порталу області двома мовами (українською та англійською).</p> <p>Формування позитивного іміджу серед інвесторів та потенційних інвесторів</p>
7.	Організація та проведення навчань для представників органів місцевого самоврядування та виконавчої влади щодо розроблення проектів регіонального та місцевого навчання	Департамент економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації	Кошти обласного бюджету	95,0	80,0	<p>Підвищення якості під час підготовки проектів до фінансування за кошти обласного, державного бюджетів та коштів МТД.</p> <p>Передбачено провести не менше семи ефективних навчальних заходів для органів самоврядування та виконавчої влади і як наслідок – розроблення „розвиткових” проектів до участі у конкурсах з відбору проектів регіонального розвитку</p>
8.	Розбудова і підтримка мережі ЦНАПів в області та побудова ефективної системи надання адміністративних послуг	Департамент економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації, центри надання адміністративних послуг райдержадміністрацій, міськвиконкомів, виконавчих органів об'єднаних територіальних громад; суб'єкти надання адміністративних послуг	Кошти обласного бюджету	200,0	100,0	<p>Поліпшення якості надання адміністративних послуг в області.</p> <p>Передбачається поступовий перехід надання послуг в електронний формат (не менше 80 відс. послуг), взаємодія структур, які є надавачами адміністративних послуг, здійснюється через роботу спеціалізованого серверу, який адмініструється департаментом економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації.</p>
ВСЬОГО:				585,0	290,0	
РАЗОМ:				3630,0	2390,0	

Додаток 3
до Програми

НАПРЯМИ ТА ЗАХОДИ
щодо поліпшення ситуації у сфері зайнятості населення на 2019 – 2020 роки

№з/п	Зміст заходу	Виконавці (місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад, установи, організації, сторони соціального діалогу)	Термін виконання
1. Розширення сфери застосування праці та стимулювання зацікавленості роботодавців у створенні нових робочих місць			
1.1.	Сприяння зайнятості населення шляхом розширення сфери застосування праці за рахунок створення нових робочих місць	Департаменти облдержадміністрації: соціального захисту населення; агропромислового розвитку, управління зовнішньоекономічних зв'язків, інвестицій та транскордонного співробітництва облдержадміністрації спільно із Закарпатським обласним центром зайнятості, райдержадміністрації, міськвиконкоми, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад	2019 – 2020 роки
1.2.	Збереження існуючих та створення нових робочих місць суб'єктами підприємництва відповідно до потреб економіки через створення сприятливих умов для активізації розвитку малого та середнього підприємництва, здешевлення кредитних ресурсів для реалізації інвестиційних та інноваційних проектів шляхом запровадження ефективного механізму фінансової підтримки суб'єктів підприємницької діяльності	Департамент економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад	2019 – 2020 роки
1.3.	Розширення сфери застосування праці економічно активного населення за рахунок створення нових робочих місць та підвищення ефективності використання трудового потенціалу шляхом підготовки (перепідготовки) фахівців туристичного супроводу Закарпаття, гідів-перекладачів та проведення	Департамент економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад	2019 – 2020 роки

	інформаційно-роз'яснювальної роботи, консультаційної роботи щодо розроблення проектів залучення міжнародної технічної допомоги		
1.4.	Підвищення рівня самозайнятості населення шляхом розвитку сільськогосподарських видів бізнесу методом запровадження навчальних програм та проведення семінарів-навчань із започаткування власної справи у сільському туризмі	Департамент економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад	2019 – 2020 роки
1.5.	З метою посилення мотивації населення до легальної зайнятості та сприяння підприємницькій ініціативі громадян, забезпечення проведення для клієнтів служби зайнятості, у тому числі мешканців сільської місцевості, інформаційних семінарів з питань зайнятості та організації підприємницької діяльності	Закарпатський обласний центр зайнятості, департаменти облдержадміністрації: соціального захисту населення; освіти і науки; економічного розвитку і торгівлі, райдержадміністрації, виконкоми міських (міст обласного значення) рад, сільські, селищні ради, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад, регіональний Фонд підтримки підприємництва в області (за згодою)	2019 – 2020 роки
1.6.	Надання компенсації фактичних витрат у розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування роботодавцям, які працевлаштовують на нові робочі місця зареєстрованих безробітних, які недостатньо конкурентоспроможні на ринку праці	Закарпатський обласний центр зайнятості (за згодою)	2019 – 2020 роки
1.7.	Надання компенсації фактичних витрат у розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування суб'єктам малого підприємництва, які працевлаштовують безробітних на нові робочі місця в пріоритетних видах економічної діяльності	Закарпатський обласний центр зайнятості (за згодою)	2019 – 2020 роки
1.8.	Сприяння розвитку молодіжного підприємництва шляхом проведення бізнес-навчання учнів та студентів, конкурсів бізнес-планів підприємницької діяльності шляхом проведення бізнес-навчання учнів та студентів	Департаменти облдержадміністрації: освіти і науки; економічного розвитку і торгівлі, управління молоді та спорту облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад	IV квартал 2019 – 2020 років
1.9.	Організація тимчасової зайнятості молоді під час літніх канікул шляхом формування студентських молодіжних трудових загонів	Управління молоді та спорту облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад	IV квартал 2019 – 2020 років
1.10.	Забезпечення організації та виконання громадських та інших робіт тимчасового характеру для додаткового стимулювання мотивації до праці та матеріальної підтримки безробітних та інших категорій осіб	Райдержадміністрації, міськвиконкоми, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад, Закарпатський обласний центр зайнятості (за згодою)	2019 – 2020 роки

1.11.	<p>Забезпечення підтримки економічно активного населення, зокрема безробітних, у започаткуванні власної справи шляхом:</p> <p>надання безоплатних індивідуальних і групових консультацій з питань організації та провадження підприємницької діяльності із залученням на громадських засадах працівників органів державної влади;</p> <p>виплати одноразово допомоги для організації підприємницької діяльності для безробітних осіб</p>	<p>Закарпатський обласний центр зайнятості, департамент економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації, головне управління ДФС у Закарпатській області, головне управління Пенсійного фонду України в Закарпатській області (за згодою)</p>	2019 – 2020 роки
1.12.	Сприяння розвитку сільськогосподарського підприємництва у сільській місцевості, збільшенню рівня зайнятості сільського населення через реалізацію державних і регіональних програм підтримки агропромислового комплексу	Департаменти облдержадміністрації: агропромислового розвитку; економічного розвитку і торгівлі спільно із Закарпатським обласним центром зайнятості, Закарпатським обласним центром розвитку сільського туризму та районними спілками сприяння розвитку сільського туризму (за згодою), райдержадміністраціями	2019 – 2020 роки
1.13.	Сприяння у створенні у сільських населених пунктах підприємств із заготівлі, переробки та реалізації сільськогосподарської продукції	Департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, департамент економічного розвитку та торгівлі облдержадміністрації спільно із Закарпатським обласним центром розвитку сільського туризму та районними спілками сприяння розвитку сільського туризму (за згодою), райдержадміністраціями	2019 – 2020 роки
1.14.	<p>Проведення роботи щодо залучення сільського населення, особливо в гірських населених пунктах, до розвитку сільського зеленого туризму шляхом:</p> <p> проведення семінарів, конференцій з навчання основам гостинності сільських господарів;</p> <p> створення сприятливих умов для розвитку сільського зеленого туризму</p>	Департамент економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації спільно із Закарпатським обласним центром зайнятості, Закарпатським обласним центром розвитку сільського туризму та районними спілками сприяння розвитку сільського туризму (за згодою), райдержадміністраціями	2019 – 2020 роки
1.15.	Надання практичної та методичної допомоги щодо підтримки діючих фермерських господарств, створення умов для організації нових фермерських господарств	Департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, структурні підрозділи райдержадміністрацій з питань агропромислового розвитку спільно з дорадчими службами, обласною, районними асоціаціями фермерів та приватних землевласників	2019 – 2020 роки

2. Підвищення професійного рівня та конкурентоспроможності економічно активного населення			
2.1.	З метою підвищення конкурентоспроможності безробітних на ринку праці, прискорення працевлаштування та заповнення вакансій спрямування роботи на організацію професійного навчання безробітних за робітничими професіями під конкретне замовлення роботодавців	Закарпатський обласний центр зайнятості, обласне об'єднання організацій роботодавців „Закарпаття” (за згодою)	2019 – 2020 роки
2.2.	Сприяння підтвердженню результатів неформального професійного навчання за робітничими професіями	Закарпатський обласний центр зайнятості (за згодою)	2019 – 2020 роки
2.3.	Забезпечення першочергового охоплення професійним навчанням осіб, які не мають професії, осіб, які бажають відновити трудову діяльність після перерви, що перевищує шість місяців, або після перебування на обліку протягом шести місяців за професіями, що користуються попитом на ринку праці	Закарпатський обласний центр зайнятості (за згодою)	2019 – 2020 роки
2.4.	Збільшення обсягів направлення безробітних на професійне навчання у навчальні заклади професійно-технічної освіти державної служби зайнятості України	Закарпатський обласний центр зайнятості (за згодою)	2019 – 2020 роки
2.5.	Продовження перепідготовки кадрів агропромислового комплексу усіх рівнів на базі вищих навчальних закладів та курсів підвищення кваліфікації при відокремленому підрозділі Національного університету біоресурсів і природокористування України „Мукачівський аграрний коледж”, проведення семінарів при Закарпатській державній сільськогосподарській дослідницькій станції Національної академії аграрних наук України	Департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і природокористування України „Мукачівський аграрний коледж ”(за згодою), Закарпатська державна сільськогосподарська дослідна станція Національної академії аграрних наук України	2019 – 2020 роки
3. Підвищення мобільності робочої сили на ринку праці та удосконалення регулювання трудової міграції			
3.1.	З метою попередження торгівлі людьми та перебування громадян у безправному становищі за кордоном проводити інформаційно-роз'яснювальну роботу серед населення, у тому числі семінари з питань запобігання нелегальній трудовій міграції, торгівлі людьми, експлуатації дитячої праці	Департаменти облдержадміністрації: соціального захисту населення; освіти і науки, служба у справах дітей облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми міських (міст обласного значення) рад, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад, Закарпатський обласний центр зайнятості, головне управління Національної поліції України в Закарпатській області, управління Служби безпеки України в Закарпатській області, головне територіальне	Постійно

		управління юстиції у Закарпатській області, Закарпатський обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, обласне об'єднання організацій роботодавців „Закарпаття”, Закарпатська обласна рада професійних спілок (за згодою)	
3.2.	Посилити контроль за використанням роботодавцями праці іноземців, осіб без громадянства, біженців	Управління Держпраці у Закарпатській області, Закарпатський обласний центр зайнятості (за згодою)	2019 – 2020 роки
3.3.	Налагодити співпрацю із суб'єктами господарювання, які надають послуги з посередництва у працевлаштуванні в Україні	Закарпатський обласний центр зайнятості (за згодою)	2019 – 2020 роки
3.4.	Активізувати роботу щодо недопущення випадків використання найманої робочої сили без оформлення трудових відносин з роботодавцем	Управління Держпраці у Закарпатській області, головне управління ДФС у Закарпатській області (за згодою), департамент соціального захисту населення облдержадміністрації	2019-2020 роки
3.5	Проводити просвітницьку роботу з працевлаштування біженців та осіб, які потребують додаткового захисту, у разі їх звернення до державної служби зайнятості	Головне управління Державної міграційної служби України у Закарпатській області, головне територіальне управління юстиції у Закарпатській області, Закарпатський обласний центр зайнятості (за згодою)	2019 – 2020 роки
3.6.	Сприяти працевлаштуванню біженців та осіб, які потребують додаткового захисту, котрі звернулися до державної служби зайнятості, з урахуванням їх професійного досвіду та освітньо-кваліфікаційного рівня	Закарпатський обласний центр зайнятості, головне управління Державної міграційної служби України у Закарпатській області (за згодою)	2019 – 2020 роки
4. Сприяння зайнятості громадян, які потребують соціального захисту і не здатні на рівних умовах конкурувати на ринку праці			
4.1.	З метою активізації власних зусиль у пошуку роботи, підвищення мотивації до праці, переорієнтації на потреби виробництва та ринку праці забезпечення надання профорієнтаційних послуг незайнятому населенню, зокрема молоді, яка перебуває на обліку в службі зайнятості. Залучення незайнятих громадян до участі в інформаційних, консультаційних семінарах різноманітного спрямування, тренінгах, інших групових та масових заходах	Закарпатський обласний центр зайнятості, департаменти облдержадміністрації: соціального захисту населення; освіти і науки; економічного розвитку і торгівлі, головне управління Пенсійного фонду України в Закарпатській області, громадські організації, обласне об'єднання організацій роботодавців „Закарпаття” (за згодою)	Постійно
4.2.	З метою мотивації до вибору робітничих професій, орієнтації на професії, актуальні на ринку праці, формування адекватного уявлення про можливості свого	Департаменти облдержадміністрації: освіти і науки; інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю, управління молоді та спорту облдержадміністрації,	Постійно

	працевлаштування та готовності до виходу на ринок праці проведення інформаційно-просвітницьких та профорієнтаційних заходів з молоддю, яка навчається в навчальних закладах (ярмарки професій, марафонів робітничих професій, днів кар'єри, конкурсів малюнків, творів „Моя майбутня професія“, дні відкритих дверей навчальних закладів, профорієнтаційні уроки, семінари, професіографічні екскурсії на підприємствах, в організаціях та установах тощо), із залученням організацій роботодавців та їх об'єднань, спеціалістів високої кваліфікації, організацій профспілок тощо	Закарпатський обласний центр зайнятості за участі Обласного об'єднання організацій роботодавців „Закарпаття“ та Закарпатської обласної ради професійних спілок (за згодою)	
4.3.	Забезпечення проведення систематичної інформаційно-роз'яснювальної роботи з батьками учнів загальноосвітніх навчальних закладів щодо важливості свідомого та виваженого вибору професії, пропагування професій, актуальних на ринку праці, підняття престижу робітничих професій	Департаменти освіти і науки облдержадміністрації, служба у справах дітей, Закарпатський обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, Закарпатський обласний центр зайнятості, райдержадміністрації, виконкоми міських (міст обласного значення) рад, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад, обласне об'єднання організацій роботодавців „Закарпаття“ (за згодою)	Постійно
4.4.	Сприяння соціальній адаптації вразливих категорій учнівської молоді (діти-сироти, діти з інвалідністю, діти, позбавлені батьківського піклування, та підлітки, які перебувають на обліку комісій у справах дітей) шляхом надання профорієнтаційних послуг, психологічної підтримки, можливості навчання за державні кошти	Департаменти облдержадміністрації: соціального захисту населення; освіти і науки, управління молоді та спорту облдержадміністрації, служба у справах дітей, Закарпатський обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, обласне відділення Фонду соціального захисту інвалідів, Закарпатський обласний центр зайнятості, райдержадміністрації, виконкоми міських (міст обласного значення) рад, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад, обласне об'єднання організацій роботодавців „Закарпаття“ (за згодою)	Постійно
4.5.	Сприяння працевлаштуванню неповнолітньої молоді, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, у тому числі осіб, які перебувають на обліку у службі зайнятості, шляхом надання комплексу профорієнтаційних послуг та залучення до професійного навчання під конкретне замовлення роботодавців	Департамент освіти і науки облдержадміністрації, управління молоді та спорту облдержадміністрації, служба у справах дітей, обласне об'єднання організацій роботодавців „Закарпаття“, Закарпатський обласний центр зайнятості, Закарпатський обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (за згодою)	Постійно

4.6.	Забезпечення надання повного комплексу послуг, у тому числі профорієнтаційних, особам з інвалідністю, які перебувають на обліку у службі зайнятості, з метою професійної інтеграції в суспільство та працевлаштування	Обласне відділення Фонду соціального захисту інвалідів, департаменти облдержадміністрації: соціального захисту населення; охорони здоров'я, Закарпатський обласний центр зайнятості, обласне об'єднання організацій роботодавців „Закарпаття” (за згодою)	Постійно
4.7.	З метою формування конструктивної стратегії поведінки на ринку праці, сприяння підвищенню соціальної та професійної мобільності, мотивації до легальної зайнятості забезпечення надання профорієнтаційних послуг особам віком старше 45 років, вивільнюваним працівникам та працюючому персоналу	Департаменти облдержадміністрації: соціального захисту населення; охорони здоров'я; економічного розвитку і торгівлі, Закарпатський обласний центр зайнятості, обласне об'єднання організацій роботодавців „Закарпаття”, Закарпатська обласна рада професійних спілок (за згодою)	Постійно
4.8.	Сприяння працевлаштуванню громадян, які потребують соціального захисту і не здатні на рівних умовах конкурувати на ринку праці, зокрема молоді на перше робоче місце за отриманою професією (спеціальністю), у тому числі шляхом виплати компенсації роботодавцю в розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за відповідну особу	Закарпатський обласний центр зайнятості (за згодою)	2019 – 2020 роки
4.9.	Забезпечення організації та проведення для демобілізованих військовослужбовців з числа учасників АТО спеціальних семінарів та тренінгів, що мотивують до вибору цивільної професії, а також з орієнтації на військову службу	Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації, Закарпатський обласний центр зайнятості, військові комісаріати, громадські та волонтерські організації (за згодою)	2019 – 2020 роки
4.10.	Здійснення заходів щодо працевлаштування демобілізованих учасників антiterористичної операції на вакантні та новостворені робочі місця, у тому числі з виплатою в установленому порядку компенсації єдиного соціального внеску роботодавцям відповідно до статей 26 і 27 Закону України „Про зайнятість населення”	Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкомами, Закарпатський обласний центр зайнятості, Центр допомоги учасникам АТО (за згодою)	2019 – 2020 роки
4.11.	Сприяння демобілізованим військовослужбовцям з числа учасників АТО у започаткуванні власної справи шляхом здійснення в установленому порядку виплати одноразово допомоги по безробіттю для організації підприємницької діяльності	Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкомами, Закарпатський обласний центр зайнятості, Центр допомоги учасникам АТО (за згодою)	2019 – 2020 роки

4.12.	Здійснення заходів щодо працевлаштування внутрішньо переміщених осіб на вільні та новостворені робочі місця, у тому числі з виплатою компенсації єдиного соціального внеску роботодавцям відповідно до статті 24' Закону України „Про зайнятість населення”	Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації, Закарпатський обласний центр зайнятості (за згодою)	2019 – 2020 роки
4.13.	За зверненням працівників підприємств, установ, організацій, мобілізованих або призваних до Збройних Сил України, у тому числі воїнів АТО, про порушення їх прав і гарантій, визначених статтею 119 КзПП України рекомендувати управлінню Держпраці у Закарпатській області вживати заходів реагування згідно з наданими повноваженнями	Управління Держпраці у Закарпатській області (за згодою)	2019 – 2020 роки